

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie: 1-2. - 1926

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 449. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529611989264/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

BEMÆRKNINGER.

Grundlaget for nærværende Udgaves Tekst er Førsteudgaven af 1839; dennes Stavemaade og Tegnsætning er fulgt, dog er ligefremme Trykkefejl og fejlagtig Interpunktion rettet, enkelte Inkonsekvenser i Retskrivningen er fjærned, saaledes at en ensartet Stavemaade af Ordførraadet i det store og hele er gennemført; hvor der har været Tvivl om et Ords Form, har Molbeck Dansk Ordbog 1833 været afgørende for Valget. Der er anvendt enkelte Anfærselstegn, hvor Originalen bruger dobbelte; en Spærring er et enkelt Sted erstattet af en Kursivering; og hvor Originaludgaven har latinske Typer, har nærværende Udgave Kursivering. En Liste over Tekstrettelser findes paa Bogens sidste Sider.

NOTER

- 2 *Tyrtæus* græsk elegisk Digter, omkr. 650; hans Digte havde som Baggrund Spartas Kæmpe med Messenien. — *den lesbiske Sanger Alkaios* fra Mitylene paa Lesbos, omkr. 600, skrev politiske Digte, hvor han som Aristokrat angreb Folkepartiet. — *Æschylus* deltog i Perserkrigene; Tragedien »Perserne«, opført 472, skildrer Indtrykket i Susa af Sæslaget ved Salamis. — *Aristophanes* omkr. 400; angriber f. Eks. i »Ridderne« Demokratiets og i »Skyerne« Sokrates, behandler altsaa aktuelle Emner. — *Dante* 1265--1321; i hans »Guddommelige Komædie« hentydes der til forskellige politiske Kæmpe i hans Samtid (Florentinske Partistridig-

heder; Kampene mellem Guelfer og Ghibelliner). — *Shakspeare*. Henrik den Ottende (1509—47), den berømte Despot, der var gift seks Gange, levede samtidig med Digteren, der har behandlet hans Historie i et Drama. —

Reineke fuchs et gammelt Dyrcepos, særlig bekendt i den nedertyske Form fra 1498; herhjemme oversat 1555 under Titlen »en Ræffue Bog«. Indeholder Hentydninger til kirkelige og politiske Forhold. Bearbejdet af Goethe 1793.

9 *Szreniawaffoden* Biflod til Weichselen i det sydlige Polen i Nærheden af Krakau.

Slagboom af tysk Schlagbaum; Bom for at kontrollere Færdselen. Hauch har i »En polsk Familie« en Del Tyskheder, f. Eks. 27 *Pudermantel*; 41 *henbringe* i Bct. tilbringe (ty. hinbringen), ogsaa 89, 256 og 447; 41 *med Hensyn herpaa* (ty. mit Rücksicht hierauf); 45 *winkede en Tiener* jfr. 22 (ty. winken m. Dativ); 49 *Lystvandring* = Spadseretur; 55 *viger vort Folk ingen 2 Steder*; ty. weichen m. Dativ); 141 *Himbær* i Stedet for Hindbær; 176 *besoldes* = bestikkes (ty. besolden); 207 *Svindel* = Svimmelhed; 269 *beskæret* = beskaaret, tildelt (ty. beschert); 378 *anstukken deraf* = smittet deraf (ty. anstecken); 379 *Jeg har nu tabt alle mine Børn* = mistet (ty. verloren); jfr. 392; 412 *Opvurter* = Oppasser (ty. Aufwärter); 443 *Dunskrone* = Taagekrans.

Foderskindshue. Foderskind = Polsværk. Jfr. et gammelt ABC-Vers: »Af Zabler faaes det FoderSkind — Hvori de Store svæbes ind«, og »Sanct Hansaften-Spil« (Oehl. Poet. Skr. v. Topsøe-Jensen I. 246).

med den samme Myndighed, som selv en Hund, efter Shakspeare, skal besidde. Hentyder til et Sted i »King Lear«, som Hauch havde læst, kort før han blev Student, og som han følte sig dybt grebet af; det var, som han gennemlevde et forfærdeligt Eventyr, siger han selv (Minder fra min Barndom, S. 228—29). Stedet findes i IV Akt, Sc. 6 og lyder: